

Javnaðarkvinnur í Norðurlondum eru alt meira varigar við, at tærugu koma sær upp í onnur politisk enn tær vanligu gera, eitt nú búskaparmál og vinnumál, siga SKN-umboðini. Vinstrumegin síggjast: Rigmor Aasrud Jahren, Noreg, Inger Søgaard, Danmark og Pia Enochsson, Svøríki

SKN- fundur í Havn í vikuskiftinum:

Neyðugt at taka kvinnur við í ráðum

- Samfelagið kann ikki skipast á besta hátt, um ikki bæði kvinnur og menn arbeida saman har avgerðir verða tiknar, siga umboðini fyri SKN, sum vitjaðu í Føroyum í vikuskiftinum

SKN stendur fyri Sosialdemokratiske Kvinder í Norden.

Í vikuskiftinum var skrivarafundur hildin í Føroyum, har umboðini fyri SKN eisini nýttu høvi at hitta javnaðarkvinnur. Føroyar - eins og Ísland og Áland, eru eisini limir í SKN.

Fýra skrivarafundir verða hildnir árliga, sum ganga upp á skift ímillum londini.

Áðalmálið í SKN er at styrkja javnstøðuna í norðurlandsku javnaðarflokkinum. Tað er umráðandi fyri demokratisku samfelagskipanina, at bæði kyn eru umboðað á øllum økjum, bæði tjóðskaparliga og á altjóða støði, siga skrivararnir í SKN.

Grannalondini og vit

Sum kunnugt hava hini Norðurlondini rokkið longri, tá tað snýr seg um javnstøðu millum kynini, og eisini hava kvinnur staðfest seg í politisku flokkum og í stjórnum.

Í Svøríki eru tær komnir so langt, at har verður politiska uppstillingin á vallistinum soleiðis skipað, at eitt

kvinnumboð skal verða millum mannligu umboðini á vallistinum. Kvinnurnar hava sostatt 50 pst. umboðan í svenska Javnaðarflokkinum, sigur Pia Enochsson, skrivari í SKN og aðalskrivari í Kvinnusamskipanini í Svøríki.

Innan Javnaðarflokkin í Svøríki hava kvinnurnar 35 pst. av umboðanini í flokkinum í dag.

Sum eindømi í Norðurlondum - ið hvussu so er - hava javnaðarkvinnurnar í Svøríki fingið stuðulsfelag. Tað eru menn sum halda, at kvinnurnar hava havt so góða ávirkan á politiska arbeiðið, at teir helst vilja hava kvinnur at umboða seg í flokkinum, segði Pia Enochsson.

Í Noregi eru kvinnurnar komnar longest. Har eru 44 pst. av stjórnini kvinnur.

Rangvært við monnum

Rigmor Aasrud Jahren, aðalskrivari í landsfelagnum hjá norku arbeiðarafelgunum og formaður í Javnstøðaráðnum, sigur, at tað hevur havt stóran týdning fyri samfelagið, at kvinnur í størri mun enn áð-

ur, hava lutikið í politiska arbeiðinum. Kvinnurnar í norkum politikki hava staðfest seg í medvitinum hjá veljarnum.

Rigmor Aasrud Jahren nevndi til stuttleika, at ein smádrongur hevði høyrð í tíðindunum, at ein maður í øðrum flokki stillaði upp móti Gro Harlem Brundtland, stjórnarleiðara, og at hann móguliga gjørdist komandi stjórnarleiðari í Noregi.

- Ein maður kann ikki verða stjórnarleiðari, helt smádrongurin fyri við mammu sína.

- Spurningurin er sostatt eisini, um kvinnurnar sjálvar halda seg til og gera seg galdandi á somu økjum sum menn. Á tann hátt kunnu kvinnur við tíðini fáa sín sjálvstøðuga leiklut í politiska arbeiðinum, sigur Rigmor Aasrud Jahren.

Inger Søgaard, javnstøðuráðgevi í danska Javnaðarflokkinum, skrivari í Javnstøðunevndini og valevni til komandi fólkatingsval, hevur í nógv ár arbeitt innan kvinnumál í norðurlandsku samstarvi, í donsku stjórnini eru kvinnur eisini

umboðaðar við 35 prosentum.

SKN fegnast um lögmann

- Vit vóru tí serliga forvitnar, tá vit høyrdu, at Marita Petersen varð lögmaður í Føroyum. Marita Petersen er kend í norðurlandsku samstarvi, og vit fegnast um, at tað just var hon, sum skuldi sita í landsins hægsta embætti, nú so hart leikar á hjá tykkum, sigur Inger Søgaard.

- Á fundinum í SKN í vikuskiftinum hava vit tosað um, hvussu vit skulu tilrættsleggja virksemd fyri komandi ár, og hvat vit skulu leggja dent á fyri at fáa bestu ávirkan í okkara flokkum í Norðurlondum.

- Eitt nú hava vit serliga tosað um, hvussu vit á bestan hátt kunnu fáa ávirkan á ráðstevnuna hjá norðurlandsku samskipanina innan javnaðarflokkarnar og fakfelagsrørsluna. Ráðstevnan verður hildin í Helsingør í summar.

- Serliga hava vit tosað um at fáa ávirkan á viðurskiptini innan arbeiði, umhvørvismál, sosialmál og mál, sum

hava við mannarættindi at gera. SKN luttekur eisini á kvinnaðstevnuni í Åbo, og vit hava tí eisini tosað um, hvørji tiltøk vit skulu gera í felag.

- Vanligt er, at kvinnur í politikki fáast við sosialmál, familjumál, umsorgan og ansingarmál og tilfikt, sum verður kallað "tey bleytu málini".

Kvinnur búskapur og vinnumál

- Javnaðarkvinnur í Norðurlondum eru alt meira varigar við, at tærugu koma sær upp í onnur politisk mál, eitt nú búskaparmál og kvinnumál.

- Kvinnur hugsa øðrvísi enn menn, og tí er tað av stórum týdningi, at tær eisini taka lut í teimum málum, sum menn annars hava hug at kanna sær. Ikki tí tær eru kvinnur, men tí tær hava aðrar royndir og hugsa øðrvísi og kunnu tí eisini koma við munagóðum hugskot-

um um, hvussu samfelagið skal skipast, sigur skrivararnir í SKN.

- Hvi taka tit just mannarættindini fram, tá hugsað verður um, at norðurlandskar kvinnur eru komnar nógv longri á politiska økinum enn kvinnur í øðrum londum?

- Tað er í sambandi við altjóða kvinnaðstevnuna í Beijing í Kina, sum verður í 1996.

- Átlanin er, at SKN skal leggja fram uppskot um mannarættindini. Vit vilja ikki óátalaðar fara til Beijing, har kvinnur hava so vánalig livikor og ikki hava ávirkan á samfelagið á sama hátt sum vit, siga skrivararnir í SKN.

Næsti fundur í SKN verður í Íslandi í juni mánað. Í fjør var fundurin í Álandi.

- Kann fjallið ikki koma til Muhamed, nøyðist Muhamed at koma til fjallið, siga SKN-umboðini, sum fóru avstað í gjár.

Dagny

Tjóðveldisflokkurin flokstring í Leirvík

Frásøgn frá flokstringi Tjóðveldisflokksins í Leirvík friggjadagin 18. mars og leygardagin 19. mars 1994.

Tjóðveldisflokkurin fer sum skjótast at virka fyri greiðari viðurskiptum í stjórnarskipan okkara við nýggjari stýrisskipanarlóg, sum er foretreytin fyri, at Føroyar fáa fullt politiskt og umsitingarligt tjóðarfrælsi. Umráðandi verður at menna møguleikarnar í handilsavtaluni við ES, soleiðis at marknaðarviðurskiptini gerast so fyrinunnarlig sum gjørligt til gagns fyri føroyskt vinnulív.

Tjóðveldisflokkurin staðfestir, at undirgrundin er ogn Føroya fólks, og at einki annað vald ella áhugabólkur uttan fyri Føroyar hevur nakað lógligt krav upp á føroysku undirgrundina ella móguligt virði í henni.

Tjóðveldisflokkurin krevur, at virðini í undirgrundini ikki á nakran hátt gerast partur í bráðkomnum fíggaravtalum við donsku stjórnina, men at tað tvørturímóti er sera umráðandi sum skjótast at tryggja okkum eina føroyska ráðnisslóg, sum vinnuliga og umsitingarliga er til gagns fyri hetta samfelagið.

Adli skal vístast tí varandi ríkið, sum er í fiskivinnuni og umhvørvinum annars, og

tryggjast skal føroyskur vinnulív og arbeiðsmegi framfihjárt í hesi vinnu.

Ásannað verður, at tað finnst ongar lættar loysnir á verandi búskaparkreppu, men sum varandi loysn er rættast, at danir fyrribils átaka sær uttanlandsskuldina, ella partar av henni, samstundis sum blokkstuðulin stigvíst verður lækkaður.

Búskaparlig ábyrgd og politiskt frælsi fremur framburð á øllum samfelagsøkjum, og er í longdini einasta gongda leið burtur úr tí óføri, sum land og fólk er komið í.

Aðalstjórn tjóðveldisflokksins er nú mannað soleiðis: Starvsnevnd: Óli Holm, Vágur, formaður, Trygvi Jacobsen, Tórshavn, skrivari, og Jóhannes Eliassen, Leirvík, peningarøkil.

Fyri Norðoyggjar: Terji Sigurðsson, Klaksvík. Fyri Eysturoy: Sóni í Hjøllum, Toftir. Fyri N. Streymoy: Janus Petersen, Vestmanna. Fyri S. Streymoy: Jóngerður Purkhús, Velbastaður. Fyri Vágur: Hans Meinhard á Høgaból, Sørvágur. Fyri Sandoy: Ragnar Fossdalsá, Sandur. Fyri Suðuroy: Aksel Poulsen, Sumba. Fyri Unga Tjóðveldi: Sunniva Foldbo, Streymness. Fyri Ting/landsst.: Heini O. Heinesen, Kunoy.